

بسم الله الرحمن الرحيم

(Hizb-ut Tahrir Emiri Celil Âlim Ata İbn Halil Ebu Raşta Tarafından Facebook Sayfası Takipçilerinin “Fıkhi” Sorularına Verilen Cevaplar Silsilesi)

Soru-Cevap

Fotoğrafçılık, Resim ve Videolar Alanında Yapay Zekanın Kullanılması

İslam Ebu Halil ve Raid El-Hareş Ebu Muaz’a

Soru:

İslam Ebu Halil’in sorusu:

Esselamu Aleykum ve Rahmetullahi ve Berekâtuh, faziletli Şeyhimiz, Allah sizi korusun ve İslam’ı, sizin ellerinizle yeryüzünde hakim kılsın.

Bu zamanda birçok insan için önemli olan yapay zeka hakkında bir soru sormak istiyorum ve cevabı resmi sayfanızda yayınladığınızda, Allah'ın izniyle onun herkes için faydalı olmasını umuyorum.

Günümüzde birçok insan, insan veya hayvan resimleri oluşturmak için yapay zekayı kullanıyorlar. İnsan, yapay zekâya bazı kriterlerle birlikte belirli bilgiler girerek bir resim oluşturmasını istiyor ve yapay zekâ da gerek animasyon gerekse gerçeklik şeklinde bir resim veya video klipleri üretiyor. Ayrıca var olan bir kişinin resmi girilerek bir podcast veya program oluşturulacağı gibi, aslen var olmayan birinin resminin oluşturulması da talep edilebiliyor.

Birinci soru:

İnsan veya hayvan resimleri oluşturmak için yapay zekanın kullanılması şer’an caiz midir? Ayrıca davet amaçlı veya genel olarak animasyon resimleri veya video klipler oluşturmak caiz midir?

İkinci soru:

Eğer yapay zekâ kullanılarak insan resimleri oluşturmak caizse, bu resimlerin şerî kurallara bağlı olması gerekir mi? Yani kadının, başörtülü mü olması gerekir yoksa başörtüsüz de olur mu?

Cevabınızdan dolayı Allah sizi hayırla mükafatlandırsın.

İslam Ebu Halil 25/11/2025

2- Raid El-Hareş Ebu Muaz’ın sorusu:

Esselamu Aleykum ve Rahmetullahi ve Berekâtuh.

Günümüzde yapay zeka sayesinde metni resme dönüştürebiliyor ve resmin özelliklerini veya niteliğini değiştirebiliyor ya da animasyona dönüştürebiliyoruz ve aynı zamanda metnin akışına dayalı video çalışmaları da yapılabiliyor; resmi değiştirmek (çizgi film veya animeye dönüştürmek gibi) "elle çizilmiş" olarak mı ya da başka bir şey mi sayılır? Yoksa doğrudan insan fiili olmayan algoritmalara dayalı "otomatik üretim" mi sayılır?

Cevap:

Ve Aleykumselam ve Rahmetullahi ve Berekâtuh.

Sorularınız birbirine benzemektedir ve işte size cevabı:

Birincisi: Yapay zekâ programları insanlık için açılan büyük ve geniş bir kapıdır; yapay zekâ, şöyle buyuran yaratıcı Subhanehu'nun büyüklüğünün delilidir: **“إِنَّمَا عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ”** [Kalem 5] Böylece insan, sırf kendi çabasıyla gerçekleştirmesi zor olan işleri yapmak ve görevleri uygulamak için makineleri, hesaplamaları, algoritmaları ve bilgisayar programlarını kullanmaya muktedir bir hale gelmiştir... Dolayısıyla yapay zekâ, bilim ve uygulamada büyük bir sıçrama olup araçlar ve üsluplarda, insanların hayat seyrinde, sivil ilerleme ve benzerlerinde büyük değişiklikler meydana getirme gücüne sahiptir...

İkincisi: Yapay zeka tek bir alanla sınırlı değildir, aksine bilim, bilgi ve uygulama alanlarına kadar çok sayıda kullanım alanları vardır... Zira sağlık, tıp ve hastane alanında, bilim ve buluşlar alanında, eğitim alanında, askeri ve savaşlar alanında, çeşitli sanat alanlarında... Ve daha birçok alanda etkili bir şekilde kullanılabilir. Dolayısıyla diğer bilimler ve buluşlar gibi, insanın onu kullanmadaki tercihinine göre hayır ve şer için kullanılabilir gibi beşerin hayrı ve insanın hayrı için de kullanılabilir ve insanlar için büyük faydalar sağlayabilir; ayrıca şer ve yozlaşmada, insanlara zulmetmede ve onlara karşı haddi aşmada, insanların mallarını batıl yolla yemede ve benzerlerinde de kullanılabilir...

Üçüncüsü: Şimdi cevabını vereceğimiz soru, yapay zekâ programlarının fotoğrafçılık, çizim, video, robotik ve benzeri hususlarda kullanılmasıdır... **Bu soruya cevap vermek için aşağıdaki hususları inceleyelim:**

1- Resim yapmak, lügat olarak bir mahlukun, yaratılışına benzeyen bir görüntüsünü yapmaktır; yani onun bir benzerini veya onun bir örneğini yapmak olup mahlukun görüntüsü ona ne kadar yakın olursa, icat edicilik de bir o kadar güçlü ve büyük olacaktır... Yani bir şeyin resmini yapmak, yani ona benzer bir şeyi yapmak demektir... Yani mana, iki resmin birbirine benzemesi olmaktadır... Ama aynı şeyin herhangi bir vesileyle aktarılması ise, resim yapmak kelimesinin anlamına intibak etmez... Ruhlu olan bir şeyin resmini yapmak haram kılınmıştır. Bir şeyin resmini yapmanın vakası, o şeyin bir benzerini elle, kamera ile veya herhangi bir aletle karada veya havada çizmektir... Aynı şeyin herhangi bir vesileyle aktarılması (fotoğrafının çekilmesi) değildir.

2- Ruhlu olan bir şeyin resmini yapmanın haram kılınmasına gelince; bunun delilleri aşağıdaki şekildedir:

A- [Sahih-i Buhari... Said İbn Ebu'l Hasan'dan şöyle dediği rivayet edilmiştir: İbn Abbas Radıyallahu Anhuma'nın yanıdaydım: Derken bir adam geldi ve şöyle dedi: Ey Ebu Abbas, ben geçimimi elimle yaptığım şeylerden kazanan bir adamım ve bu resimleri yapıyorum. Bunun üzerine İbn Abbas şöyle dedi: Sana Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem'den bir şeyi haber vereyim; onu şöyle derken işittim: **مَنْ صَوَّرَ صُورَةً فَإِنَّ اللَّهَ مُعَذِّبُهُ حَتَّى يَنْفُخَ فِيهَا الرُّوحَ وَلَيْسَ بِنَافِخٍ فِيهَا أَبَدًا»** فَرَبَا الرَّجُلُ رُبُوءَ شَدِيدَةٍ وَاصْفَرَ وَجْهُهُ فَقَالَ: وَيْحَكَ إِنَّ أَبْنَيْتَ إِلَّا أَنْ تَصْنَعَ فَعَلَيْكَ بِهِذَا الشَّجَرِ كُلِّ شَيْءٍ لَيْسَ فِيهِ رُوحٌ

“Kim bir resim/suret yaparsa Allah, yaptığı resme ruh üfleyene kadar ona azap eder. Hiçbir zaman ona ruh üfleyecek de değildir.” İbni Abbas'ın bu cevabı üzerine o ressam kişi şiddetli bir hışlıtı ile har har soludu ve benzi sarardı. İbni Abbas Radiyallahu Anhuma ona acıyarak “Vah sana yazık oldu. İlla da yapmam gerekiyor diyorsan sana şu ağaç ve kendisinde ruh olmayan şeyleri tasvir etmeni tavsiye ederim” dedi.]

B- [Sahih-i Buhari... Ebuydullah Nafi'den, Abdullah İbn Ömer Radiyallahu Anhuma'dan, Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in şöyle buyurduğunu haber verdiğini rivayet etmiştir: **إِنَّ الَّذِينَ يَصْنَعُونَ هَذِهِ الصُّورَ يُعَذَّبُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يُقَالُ لَهُمْ أَحْيُوا مَا خَلَقْتُمْ “Bu resimleri/suretleri yapanlar kıyamet günü azap görürler. Onlara; haydi yarattıklarınızı canlandırın denilir.”]**

C- [Sahih-i Müslim... Nafi ve Kasım İbn Muhammed, Aişe'den şunu rivayet etmiştir: Aişe üzerinde suretler bulunan küçük bir yastık satın almıştı. Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem yastığı görünce kapıda durup içeri girmede. Aişe (Radiyallahu Anha) “Ben yüzünden hoşnutsuzluğunu anladım.” (Yahut hoşnutsuzluğu anlaşıldı.) Aişe (Radiyallahu Anha): “Ey Allah'ın Rasulü! Allah'a ve Rasulü'ne tevbe ediyorum. Ben ne suç işledim?” dedi. Bunun üzerine Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem, **“Bu yastık da neyin nesidir?” buyurdu. Aişe Radiyallahu Anha, اشْتَرَيْتُهَا لَكَ تَقَعْدُ عَلَيْهَا وَتَوَسَّدُهَا “Bu yastık da neyin nesidir?” buyurdu. Aişe Radiyallahu Anha, اشْتَرَيْتُهَا لَكَ تَقَعْدُ عَلَيْهَا وَتَوَسَّدُهَا “Ben onu senin için satın aldım. Onun üzerine oturur ve yaslanırsın” dedi. Bunun üzerine Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem şöyle buyurdu: سُـبْهَـسِـزْ كِـي، بـU suretlerin sahipleri azap olunacaklar ve onlara haydi yarattıklarınızı canlandırın denilir.”]**

D- Canlı olmayan şeylerin resmini yapmanın mubah oluşunu, Şahsiyet 2'deki tasvir bölümünden geçenler teyit etmektedir: [(Ayrıca ağaç v.b. içerisinde can olmayanın suretinin yapılmasının mübah oluşu hadislerde açık olarak geçmiştir. Zira Ebu Hureyra'nın hadisinde: **هَيْكَلُ الْشَّجَرَةِ فَيُصَوَّرُ كَهَيْئَةِ الشَّجَرَةِ “Heykelin kafası ile karşılaştığında onu parçaladığı, onun ağaç şeklini aldığı”** geçmektedir. (Ahmed tahrir etti ve aynı şekilde Tirmizi ve Ebu Davud da tahrir etti.) Bu, ağaç heykelinde hiçbir şey olmadığı anlamına gelmektedir. İbn Abbas'ın hadisinde şöyle geçmektedir. (Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem'i şöyle derken işittim: **كُلُّ مُصَوِّرٍ فِي النَّارِ يَجْعَلُ لَهُ بِكُلِّ صُورَةٍ صَوَّرَهَا نَفْسًا فَتُعَذِّبُهُ فِي “Her suret yapan ateştedir. Yaptığı her surette onun için bir nefis/can verilir. O suret cehennemde ona azap eder.” Ve şöyle dedi: فَإِنْ كُنْتَ “Eğer onu mutlaka yapacaksan ağaç ve canlı olmayanın suretini yap!”]** Bitti.

Yukarıdaki nasslarda geçen haramlılık, ruhu olan şeylerle sınırlıdır, yani ona has olup genel değildir. Delili ise şudur: **“Yaptığı resme ruh üfleyene kadar”** **أَحْيُوا مَا خَلَقْتُمْ “haydi yarattıklarınızı canlandırın.”** Ağaç ve benzerleri bundan istisnadır, yani haram olan resim, ruhu olan şeylerdir... Bu nedenle diğer mutlak veya genel olan nasslar, usulde olduğu gibi mukayyet ve has olana, ruhu olan şeye hamledilir; tıpkı şu hadisler gibi: (İbn Ömer'den Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in şöyle buyurduğu rivayet edilmiştir: **إِنَّ الَّذِينَ يَصْنَعُونَ هَذِهِ الصُّورَةَ يُعَذَّبُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ “Şüphesiz bu suretleri yapan kimseler, kıyamet gününde azaba uğratılırlar.” İbn**

Abbas'dan şöyle dediği rivayet edilmiştir: Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem'i, şöyle derken işittim: كُلُّ مُصَوِّرٍ فِي النَّارِ “Her sûret yapan cehennemdedir.” Ve benzerleri gibi...

3- Resim yapmanın vakiasının, ruh sahibi mahlukun benzetilmesi olduğuna ve zatının aktarılması olmadığına gelince; bunun delilleri aşağıdaki şekildedir:

A- Umdetü'l-Kârî fî Şerhi Sahihi'l-Buhârî'de...Müminlerin annesi Aişe Radiyallahu Anhe'nin hadisi hakkında şöyle geçmektedir: [(Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem seferden gelmişti ve Ben de kapı girişini içerisinde resim olan bir çeşit nakışlı kumaş ile örtmüştüm. Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem onu görünce çekip yırttı ve şöyle buyurdu: أَشَدُّ النَّاسِ عَذَاباً يَوْمَ الْقِيَامَةِ الَّذِينَ يُضَاهَوْنَ بِخَلْقِ اللَّهِ “Kıyamet günü insanların en şiddetli azap görenleri, yaratmakta Allah'a benzer olmaya çalışanlardır.” Onun [هتكه] kavli: Yani yerinden çekip yırttı demektir. Ve onun [يضاهون] kavli: Yani yaratmakta Allah'a benzemeye çalışanlardır demektir.]

B- İbn Hacer'e ait Fethu'l Bâri'de, aynı hadis hakkında şöyle geçmektedir: أَشَدُّ النَّاسِ عَذَاباً يَوْمَ الْقِيَامَةِ الَّذِينَ يُضَاهَوْنَ بِخَلْقِ اللَّهِ “Kıyamet günü insanların en şiddetli azap görenleri, yaratmakta Allah'a benzer olmaya çalışanlardır” [يُضَاهَوْنَ بِخَلْقِ] “Yaratmakta Allah'a benzer olmaya çalışanlardır; yani yaptıklarını, Allah'ın yaptıkları şeylere benzetenlerdir... Zühri'nin Kasım'dan, Müslim'deki rivayetinde şöyle geçmektedir: الَّذِينَ يُشَبِّهُونَ بِخَلْقِ اللَّهِ “Allah'ın yarattığına benzetenlerdir...]

Binaenaleyh haram olan tasvir-sûret yapmak, yaratmakta Allah'a benzer olmaya çalışarak ruhu olan şeyleri yapmaktır; yani haram olan suret, yaratmakta Allah'a benzer olmaya çalışmaktır; yani yaratmakta Allah'a benzemektir. Dolayısıyla her ne zaman benzeme yaratmaya yakın olursa, surette de bir o kadar yaratıcılık olmaktadır... Bu nedenle yaratmakta Allah'a benzer olmaya çalışanlar, başka hadislerde (suret-resim yapanlar) olarak adlandırılmıştır:

- İbn Mesud Radiyallahu Anh'ın şöyle dediği rivayet edilmiştir: Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in şöyle buyurduğunu işittim: إِنَّ أَشَدَّ النَّاسِ عَذَاباً يَوْمَ الْقِيَامَةِ الْمُصَوِّرُونَ “Şüphesiz ki kıyamet gününde insanların en şiddetli azap görecek olanları, suret yapan/çizenlerdir.” [Müttefekun Aleyh.]

- [Sünen-i Nesai... Muslim İbn Subeyh Mesruk'tan Abdullah'ın şöyle dediği rivayet edilmiştir: Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem şöyle buyurmuştur: إِنَّ أَشَدَّ النَّاسِ عَذَاباً يَوْمَ الْقِيَامَةِ الْمُصَوِّرُونَ “Şüphesiz ki kıyamet gününde insanların en şiddetli azap görecek olanları, suret yapan/çizenlerdir.” Ahmed şöyle dedi: suret yapan/çizenlerdir.]

- Kurucu Emir'in, 23/3/1969 tarihli soru-cevapta şöyle geçmektedir: (Sallallahu Aleyhi ve Sellem şöyle buyurmuştur: يَا عَائِشَةُ أَشَدُّ النَّاسِ عَذَاباً عِنْدَ اللَّهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ الَّذِينَ يُضَاهَوْنَ بِخَلْقِ اللَّهِ “Ey Aişe! Kıyamet günü azap bakımından Allah katında insanların en şiddetlisi, yaratmakta Allah'a benzer olmaya çalışanlardır.” Yani suret yapan kimselerdir demektir.)

(Yaratmakta Allah'a) benzer olmaya çalışmak veya benzetmek, haram kılınışının illeti değildir. Bu nedenle ruh sahibi olmayan ağaç ve benzeri şeylerin suretlerinin/resimlerinin yapılması, belirttiğimiz gibi mubahtır; ancak (yaratmakta Allah'a) benzer olmaya çalışmak veya benzetmek, ruhu olan bir şeyin suretini yapmanın haram olmasının vasfıdır; yani menatın tahkiki kapsamına girer: Eğer suret, yaratmakta Allah'a benzerse, bu haram olur, yok eğer mahlukun zatını aktarmak (fotoğraf makinesi ile resim çekmek) şeklinde olursa, haram olmaz; çünkü bir mahlukun suretini yapmak, ona benzeyen bir örneği veya şekli icat etmek olup onun zatını aktarmak (fotoğraf makinesi ile resim çekmek) değildir... Zatı aktarmak (fotoğraf makinesi ile resim çekmek): (Bir kişinin suretini yapmak değildir. Başka bir deyişle; onun bir örneğini almak, bilakis bir kişinin ve bir şeyin aynısının yansımasıdır. Bundan dolayı suret yapmayı nehyeden hadisin kapsamına girmez ve ona intibak etmez. Dolayısıyla bu, menatın tahkiki babından olup, hakkında hüküm verilmesi istenen şeyin vakıası hakkında araştırma yapılan, yani onun ne olduğu hakkında araştırma yapılan, sonra üzerine hükmün tatbik edildiği delil hakkında araştırma yapma babından değildir.) 23/3/1969 tarihli soru-cevapta geçtiği gibi.

Dördüncüsü: Yukarıda bahsedilenlere binaen, şimdi soruları cevaplıyoruz:

1- Resim, heykel (heykeller) ve fotoğraf çekmenin hükümlerini (İslam Şahsiyeti İkinci Bölüm) kitabımızda ve 19/03/2017 tarihli soru-cevap da dahil yayınladığımız soru-cevaplarda, birçok ayrıntı ve delillerle açıklamıştır... Nitekim canlı varlıkların elle çizilmesi ve heykellerinin yapılmasının (çocuk oyuncakları hariç), insanın çabasıyla olduğu ve yaratmaya benzediği sürece şer'an haram olduğunu açıklamıştık; ayrıntılı delillerin olduğu cevaplara müracaat edilebilir.

2- Bilgisayarın icadından sonra, fare (mouse) kullanarak resim programları yoluyla bilgisayar üzerinden canlı varlıkların çizimlerini ve suretlerini yapmak mümkün hale gelmiştir; bu, çizim ve tasvirin aktarımında, dikkat çekici bir aktarımdı; zira fotoğrafçı, çizimler ve resimler üretmek için yazılım yeteneklerinden yararlanmaya başlamıştır... Ancak insanın çabasıyla yaratmaya benzer şekildeki çizimi kalmaya devam etti ve mahluka olan benzerlik ne kadar güçlü olursa, yaratıcılık da o kadar güçlü olmaya başladı...

3- Fotoğraf çekmek açısından olana gelince; bu, mubah olup haram değildir; çünkü bir şeyin zatını aktarmak (fotoğrafını çekmek), onu (yaratmakta) benzer olmaya çalışmak değildir ki delillerden bazı şunlardır:

A- 23/3/1969 tarihli soru-cevaptan: [Fotoğraf çekmeye gelince...O, ayna gibidir; ayna bir şeyin zatını yansıttığı gibi, yani aksettirdiği gibi aynı şekilde fotoğraf makinesi de onu yansıtmaktadır; dolayısıyla makinenin çıkardığı şey, bir eskiz ve biçimlendirme olmadığı gibi aynı şekilde bir şahsın suretini yapmak da değildir. Diğer bir deyişle, onun bir örneğini almaktır, dahası bir şahsın veya bir şeyin zatının yansımasıdır. Bundan dolayı suret yapmayı nehyeden hadisin kapsamına girmez ve ona intibak etmez. Dolayısıyla bu, menatın tahkiki babından olup, hakkında hüküm verilmesi

istenen şeyin vakıası hakkında araştırma yapılan, yani onun ne olduğu hakkında araştırma yapılan, sonra üzerine hükmün tatbik edildiği delil hakkında araştırma yapma babından değildir. Buradaki şeyin vakıası, bir eskiz ve biçimlendirme değil, bir yansıma ve aksettirmedir. Bu nedenle tasvir-suret yapmanın hükmüne intibak etmez ve onun kapsamının dışında olup aynanın yansımasına intibak eder veya mubah olan hususlarla ilgili umumlar kapsamına girer. Buna göre fotoğraf makinesiyle resim-suret çekmek, haram değildir... H. 05 Muharrem 1389 M. 23 Mart 1969]

B- 22/1/1971 tarihli cevaptan: [Tasvir, kazıma, çizim ve bir insanın tasvir için doğrudan yaptığı diğer şeylerdir. Allahu Teala, ister kağıt, ister giysi, ister duvar, isterse başka bir şeyin üzerine çizilmiş olsun Müslümanlara, ruhu olan her şeyin doğrudan resmini çizmesini haram kılmıştır; yani Müslümana, ister taşların, ister kapların, ister başka bir şeyin üzerine kazımak olsun ruhu olan her şeyi doğrudan kazıması haram kılınmıştır; ayrıca bir Müslümana, ister deri üzerine, ister sıva veya oyma ile duvar üzerine, isterse boya veya başka bir şeyle giysi üzerine olsun **ruhu olan her şeyin doğrudan resmini yapması veya kazıması haram kılınmıştır. Dolayısıyla Müslümana, heykel, resim, kazı, kalıp yapımı ve benzerleri gibi lügat olarak tasvir-suret yapma kelimesinin kapsamına giren her şey haram kılınmıştır. Ama lügat olarak tasvir-suret yapma olarak kabul edilmeyen şeyler ise haram değildir; bu nedenle fotoğraf çekmek, uydu fotoğrafçılığı veya benzerleri haram değildir. 22/01/1971]**

4- Yapay zeka kullanılarak canlı varlıkların resimlerinin, çizimlerinin veya videolarının üretilmesine gelince; bunun vakıası aşağıdaki şekildedir:

A- Bir kişi, yapay zekâ programına bir metin yazarak, bu metinle ruhu olan resimleri şekillendirmesini talep eder; örneğin sanki şunu talep etmesi gibi: (Filanca başkanın, spor kıyafeti giymiş fotoğrafı); yapay zekâ programı da, istenilen başkanın spor kıyafeti giymiş resmini şekillendirir ve bu, fotoğraf, çizim ve benzerleri şeklinde olabilir.

Bu, video prodüksiyonuna da intibak eder; yani bir kişi, özel bir programdan belirli özelliklere sahip bir video üretmesini isteyebilir; örneğin programın, filan hatibin Cuma hutbesinin videosunu üretmesi gibi. Dolayısıyla program, tasarrufu altındaki bilgileri kullanarak, talep edildiği gibi bu hatibin Cuma hutbesini verdiği bir video üretir... Ve benzerleri gibi.

B- (Dördüncüsü- 1 ve 3) maddelerinde bahsettiğimiz şeylere binaen; Eğer resim, bir mekan ve zamanda fotoğraf çekmek gibi bir şeyin zatının nakledilmesiye (fotoğrafının çekilmesiye), bunda bir şey yoktur. Ama eğer suret, bir şeyi yaratma bakımından benzemeye çalışma babından ise, yani elle veya bilgisayar ile suret yapmak gibiyse, o zaman caiz değildir; çünkü tasvir-suret yapma kelimesi, buna intibak eder, yani (yaratmada Allah'a benzemeye çalışanlar) cümlesine intibak eder. Sonra bir de bu resme, gerçek olmayan, yani yüz hatlarının veya giydiği kıyafetin türünün değiştirilmesi, mevcut olmadığı halde Cuma hutbesini verdiğinin gösterilmesi veya ölü bir insanın suretinin oluşturulması, yani bu resmin gösterildiği yer ve zamanda resmin sahibi olan kişiye uymayan bir şekilde oluşturulması ve benzerleri gibi gerçekliği olmayan şeyler eklenirse, o

zaman bu, haram olmasının yanı sıra, aldatmayı, yalan söylemeyi, zarar vermeyi ve benzerlerini haram kılan nasrlara da intibak eder; bunun sebebi ise, resimlerin gerçek olmayan bir şekilde manipüle edilmesidir:

- Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem şöyle buyurmuştur: **الْخَدِيعَةُ فِي النَّارِ وَمَنْ عَمِلَ** “Aldatan cehennemdedir; kim, emrimizden olmayan bir iş yaparsa o reddolunur.” [Buhari tahrir etti]

- Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem şöyle buyurmuştur: **لَا ضَرَرَ وَلَا** “Zarar vermek ve zararlarla mukabele etmek yoktur.” [İbn-i Mace ve Hakim Müstedrek'de tahrir etti]

- Rasul Sallallahu Aleyhi ve Sellem şöyle buyurmuştur: **وَإِنَّ الْكَذِبَ يَهْدِي إِلَى** “Yalancılık kötüye götürür. Kötülük de cehenneme götürür.” Müslim de şu lafızla tahrir etmiştir: **وَإِيَّاكُمْ وَالْكَذِبَ فَإِنَّ الْكَذِبَ يَهْدِي إِلَى الْفُجُورِ** “Yalandan kaçının, zira yalan kötülüğe götürür, kötülük de cehenneme götürür.”

Binaenaleyh bir şeyin hakikatini değiştiren ve onu gerçekte olduğundan farklı gösteren tasvir, sahih ve caiz olmayan bir yalan ve aldatmadır... Aynı şekilde resmin manipülasyonu yoluyla gerçekte olduğundan farklı tasvir edilerek korunan bir kişiye zarar vermek de yukarıdaki delillerden dolayı aynı şekilde sahih ve caiz değildir... Yani bu resimleri üretmek için yapay zeka programlarını kullanan bir kişi, günahkâr olur... Bu resimler ve videolar aşağıdaki şekilde olursa, günah daha da artar:

* Rasullerin ve Peygamberlerin (Allah'ın salat ve selamı üzerlerine olsun) resimlerini oluşturmak veya Peygamberlerin kutsallığından dolayı onları temsil eden ve dilleriyle konuşan videolar oluşturmak; zira peygamber, Allah Subhanahu'nun nübüvvet ve risalet için seçmiş olduğu kişi olup bu, sadece ona has bir özelliktir ve onun dışında hiçbir insana verilmemiştir. Bu yüzden kendisine vahyedilen nebi veya Rasulün resmini veya videosunu oluşturmak, risalete bir saldırı, nübüvvet hakkını vermemek ve risaletin değerini takdir etmemektir. Dolayısıyla bu, risalete ve Rasule yönelik büyük bir zulümdür...

* Küfür fikirlerinin propagandasını yapan, fıskı ve fücuru teşvik eden, namuslara hakaret eden veya diğer haram olan fiil ve sözlere teşvik eden bir resim veya video oluşturmak.

Bu meselede benim tercihim budur. Bilen ve hüküm verenlerin en hayırlısı Allah'tır.

Kardeşiniz

Ata İbn Halil Ebu Raşta

H. 11 Cumade'l Âhir 1447

M. 09/12/2025

Cevaba, Emir'in (Allah onu korusun) web sitesinden bağlanabilirsiniz:

<https://www.facebook.com/AtaAboAlrashtah/posts/122109753183129051>